

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/84518,Klimkiewicz-Antoni.html>
2022-10-03, 15:59

Klimkiewicz Antoni

KLIMKIEWICZ Antoni (ok. 1800 – 1870), konstruktor hutniczy, pionier hutnictwa w Królestwie Polskim. Syn Michała, urzędnika administracji hutniczej, i Marianny z Gajdzińskich.

W 1816–20 studiował w Szkole Akademiczno-Górnicznej w Kielcach, którą ukończył wraz z bratem Wincentym. W 1821–25 był zawiadowcą i pisarzem hutniczym Dozorstwa Pankowskiego i został wyróżniony przez S. Staszica w raporcie o stanie górnictwa krajowego (1824). W 1825–28 pracował w Białogonie, gdzie wspólnie z J. Lipskim i J. Strahlerem, współpracowali z radcą górnictwem F. Lempem przy realizacji planu F.K. Druckiego-Lubeckiego dotyczącego rozbudowy rządowego hutnictwa żelaza.

W 1828 K. zrezygnował z pracy w górnictwie i hutnictwie rządowym. Wraz z A. Genellim wybudował własną walcownię blach miedzianej i żelaznej w Koniecpolu i w Machorach oraz 2 pierwsze piece pudlingowe uruchomione w I 1833. Od 1 I 1834 zakład był wydzierżawiony przez Bank Polski, ale prowadzono jego dalszą rozbudowę dzięki kredytowi uzyskanemu z tego banku. Pod koniec 1834 uruchomiono 2 dalsze piece pudlingowe i walcownię żelaza sztabowego. Równocześnie, razem z J. Lipskim i M. Kossowskim, K. wydzierżawił 5 VII 1832 na okres 2 lat zakłady hutnicze w Chlewiskach.

W 1833 K. wspólnie z W. Krygierem, Lipskim i M. Kosowskim przystąpił do budowy pudlingarni i walcowni w Hucie „Henryków” (w Niwce, ob. dzielnica Sosnowca). Były to „zakłady henrykowskie” zwane też „niweckimi”. K. wykorzystał kredyt z Banku Polskiego, który przejął część udziałów spółki przed otwarciem zakładu 19 XI 1835. Spółka K. była także właścicielem kopalni węgla kamiennego „Jerzy” w Niwce, działającej w 1833–44 na rzecz huty. Z tego okresu pochodziła, związana z imieniem K., nazwa pokładu „Antoni”

w kopalni węgla „Jacek” k. Niwki.

W V 1836 dzierżawę zakładów hutniczych w Chlewiskach przejął H. Łubieński i ustanowił swoim przedstawicielem K., który według własnego projektu wybudował nowe wielkie piece w Stefankowie (1836) i Nadolnej (1837) oraz przebudował wielki piec w Aleksandrowie (1838–39). W tym okresie zaprojektował i wybudował w majątku Łubieńskiego, Ostrowcu, nowy zakład wielkopieczowy z 2 wielkimi piecami (1837–39) wraz z osiedlem fabrycznym nazywanym od tego czasu „Klimkiewiczowem”. Równocześnie zbudował pod Zaklikowem zakład pudlingowy „Irena” z 6 piecami (1837–39). W następnych latach kierował zakładami ostrowieckimi, zw. Hutą Klimkiewiczów, po przejęciu ich przez Bank Polski (1843). K. był także właścicielem rozbudowanej przez siebie w 1864 fabryki wyrobów żelaznych w Maksymówce w Galicji.

PSB (M. Radwan, J. Zimny); SBTP (M. Radwan, J. Zimny).

N. Gąsiorowska: *Górnictwo i hutnictwo w Królestwie Polskiem*, Warszawa, 1922, s. 151, 442, 445, 512; S. Kowalska, J. Jedlicki, A. Jezierski: *Ekonomika górnictwa i hutnictwa w Królestwie Polskim 1831–1864*, Warszawa 1958, s. 118, 220–223; H. Łabęcki: *Górnictwo w Polsce*, t. 1, Warszawa 1841, s. 364, 412, 415, 430; T.W. Łubieński: *Henryk Łubieński i jego bracia. Wspomnienia rodzinne odnoszące się do historii Królestwa Polskiego i Banku Polskiego*, Kraków 1886, s. 211–214, 216–217, 224, 254; M. Radwan: *W sprawie daty założenia Zakładów Ostrowieckich*, „Wiadomości Hutnicze” 1965, nr 5; H. Radziszewski: *Bank Polski*, Warszawa 1910, s. 226, 229–230.

Andrzej J. Wójcik